

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2017 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu
wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej**

Na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 300) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. poz. 1476) w § 1:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, zwanego dalej „kuratorem”, ustala się w kwocie nieprzekraczającej 40 % stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie, a w przypadku gdy kuratorem jest radca prawny, przepisami określającymi opłaty za czynności radców prawnych, w obu przypadkach nie mniej niż 60 zł.”;

2) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Wysokość wynagrodzenia w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w kwocie wyższej niż określona w ust. 1, a nieprzekraczającej stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie, a w przypadku gdy kuratorem jest radca prawny, przepisami określającymi opłaty za czynności radców prawnych, jeżeli uzasadnia to:

1) nakład pracy kuratora, w szczególności czas poświęcony na przygotowanie się do działania w postępowaniu, liczba stawiennictw w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjęte w sprawie;

2) wartość przedmiotu sporu;

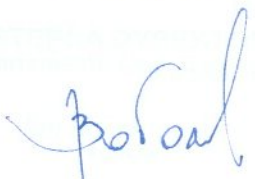
3) stopień zawichości sprawy.”.

§ 2. W sprawach cywilnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, do wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony przed tym dniem, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu dotychczasowym, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Opracowano pod względem prawnym,
leżysciacvjnym i redakcyjnym

ZŁASTWA
Suplementy

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt wprowadza zmiany do *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1476), zwanego dalej „rozporządzeniem”, wydanego na podstawie art. 9 pkt 3 *ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 300).

Potrzeba zmiany wysokości wynagrodzenia kuratorów związana jest, między innymi, z uchwaloną przez Sejm w dniu 26 stycznia 2018 r. *ustawą o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw* (druk sejmowy nr 2067). Ustawa ta nadaje nowe brzmienie art. 69 *ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego* (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, z 2017 r. poz. 2491 oraz z 2018 r. poz. 5 i 138), zwanej dalej: „k.p.c.”, zgodnie z którym, dla osoby prawnej sąd orzekający będzie mógł ustanowić kuratora z urzędu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, ustanowienie kuratora na podstawie art. 69 k.p.c. może nastąpić na wniosek strony mającej zamiar dokonania czynności niecierpiącej zwłoki względem strony pozbawionej zdolności procesowej. Strona wnosząca o ustanowienie kuratora zobowiązana jest uiścić zaliczkę na pokrycie tego wydatku w wysokości i w terminie określonym przez sąd (art. 130⁴ § 1 k.p.c.). Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wynagrodzenie przysługujące kuratorowi stanowi wydatek zaliczany do kosztów sądowych.

Zatem, stosownie do projektowanego brzmienia art. 69 k.p.c., wyznaczając kuratora dla strony z urzędu, sąd będzie musiał zabezpieczyć ze Skarbu Państwa środki na pokrycie jego wynagrodzenia co najmniej tymczasowo.

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez

kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej określa wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony, nie tylko na podstawie art. 69 k.p.c., ale także w innych przypadkach. W postępowaniu cywilnym wyznaczany jest m.in.: kurator dla strony nieznannej z miejsca pobytu (art. 143 i 144 k.p.c.) lub sąd opiekuńczy ustanawia kuratora, jeżeli żadne z rodziców nie może reprezentować dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską.

Wskazując na istotę projektu, należy zauważyć, że proponowane zmiany zakładają racjonalne obniżenie wysokości maksymalnego wynagrodzenia kuratora ustanawianego dla strony postępowania w danej sprawie do 40 % stawek minimalnych przewidzianych w przepisach określających wysokość opłat za czynności adwokackie (odpowiednio radców prawnych). Obniżenie wysokości wynagrodzenia kuratorów dotyczy tylko spraw niewymagających przeprowadzenia rozprawy. W sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy (gdzie istnieje potrzeba większego nakładu pracy i zaangażowania) projektowana zmiana dokonuje optymalizacji wysokości wynagrodzenia kuratora poprzez stworzenie podstawy do przyznania im wynagrodzenia w wysokości wyższej niż 40 % i nieprzekraczającej stawek minimalnych przewidzianych ww. przepisami.

Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, zwanego dalej „kuratorem”, nie może przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie, a w przypadku, gdy kuratorem jest radca prawny, przepisami określającymi opłaty za czynności radców prawnych.

Stawki minimalne opłat za czynności adwokackie (zwane stawkami minimalnymi) określone są w *rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800, z 2016 r. poz. 1668 oraz z 2017 r. poz. 1797), natomiast stawki minimalne za czynności radców prawnych reguluje *rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804, z 2016 r. poz. 1667 oraz z 2017 r. poz. 1799).

Zgodnie z przepisami powołanych rozporządzeń (§ 2), minimalne opłaty za czynności adwokata (odpowiednio radcy prawnego) zależą od wartości przedmiotu sporu.

Wynoszą one dla wartości przedmiotu sporu:

- do 500 – 90 zł;
- powyżej 500 zł do 1500 zł – 270 zł;
- powyżej 1500 zł do 5000 zł – 900 zł;
- powyżej 5000 zł do 10 000 zł – 1800 zł;
- powyżej 10 000 zł do 50 000 zł – 3600 zł;
- powyżej 50 000 zł do 200 000 zł – 5400 zł;
- powyżej 200 000 zł do 2 000 000 zł – 10 800 zł;
- powyżej 2 000 000 zł do 5 000 000 zł – 15 000 zł;
- powyżej 5 000 000 zł – 25 000 zł.

Powyższe kwoty nie dotyczą spraw rozpoznawanych w postępowaniu upominawczym, elektronicznym postępowaniu upominawczym, postępowaniu nakazowym oraz europejskim postępowaniu nakazowym (§ 3 ust. 1 powołanych rozporządzeń).

Praktyka sądów w zakresie wyznaczania kuratora dla strony w sprawie cywilnej wskazuje, że najczęściej na tę funkcję wyznaczani są adwokaci lub radcowie prawni, ewentualnie aplikanci adwokaccy lub radcowscy. Zdarzają się także przypadki, że w niektórych sądach wyznaczani są również sekretarze sądowi. Biorąc pod uwagę fakt, że w sądach rejonowych w wydziałach gospodarczych i cywilnych przeważająca ilość sporów dotyczy spraw o wartości przedmiotu sporu od 10 000 zł do 50 000 zł, to co do zasady kuratorowi przyznawane jest wynagrodzenie w kwocie 3 600 zł.

Należy zauważyć, że nie znajduje uzasadnienia sytuacja, gdy kurator, którego nakład pracy ogranicza się jedynie do odebrania zawiadomienia o terminie posiedzenia, często jednokrotnego stawiennictwa na rozprawie, na której zajmował stanowisko procesowe domagając się oddalenia powództwa, ma możliwość uzyskania wynagrodzenia w kwocie 3 600 zł. Wydaje się, że wynagrodzenie kuratora określone w takiej wysokości, zwłaszcza w sprawach niewymagających przeprowadzenia rozprawy, w żaden sposób nie odpowiada nakładowi pracy i wywołuje uzasadnione wątpliwości w odbiorze społecznym.

Analizując konieczność wprowadzenia zmian w przepisach określających wysokość wynagrodzenia kuratora, należy również zwrócić uwagę na fakt, że obecna regulacja rozporządzenia jedynie pozornie wydaje się wystarczająca. Dokonując wykładni zarówno logicznej, jak i gramatycznej przepisów § 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia, należy stwierdzić, że wskazują one jedynie górną granicę wysokości ustalanego wynagrodzenia.

W związku z powyższym, nic nie stoi na przeszkodzie, by sąd przyznawał wynagrodzenie kuratorowi w wysokości 50 % bądź 25 % ww. stawek minimalnych. Praktyka wskazuje jednak, że najczęściej dochodzi w takich przypadkach do automatycznego zastosowania stawek wynagrodzenia (stawek minimalnych) określonych w przepisach wyżej przywołanych rozporządzeń w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz w sprawie opłat za czynności radców prawnych, które - paradoksalnie - na użytek omawianego rozporządzenia, stanowią stawki maksymalne wynagrodzenia kuratora.

Odnosząc się do projektowanego obniżenia wysokości maksymalnego wynagrodzenia kuratorów w sprawach niewymagających przeprowadzenia rozprawy do 40 % stawek minimalnych, wydaje się, że tak określony próg procentowy w zadowalającym stopniu pozwoli uniknąć określenia wynagrodzenia kuratora w sposób rażąco nieadekwatny do nakładu jego pracy i stopnia zawłości sprawy. W przypadku postępowania sądowego, w którym wartość przedmiotu sporu wynosić będzie 12 000,00 zł, wynagrodzenie kuratora nie będzie mogło przekroczyć kwoty 1 440,00 zł. Powyższa kwota, jakkolwiek wysoka, nie będzie traktowana w odbiorze ogólnospołecznym jako znacząco wygórowana.

Z drugiej strony należy pamiętać, aby ingerencja w obowiązujące przepisy dotyczące ustalenia wysokości wynagrodzenia kuratora w sprawach niewymagających przeprowadzenia rozprawy nie stanowiła swego rodzaju bariery negatywnej, czynnika zniechęcającego do podejmowania się przez radców prawnych, adwokatów, jak i również aplikantów (adwokackich, radcowskich) obowiązku działania w charakterze kuratora procesowego. W celu zapobieżenia takiemu niepożądanemu zjawisku, w przypadku tych spraw, w których wartość przedmiotu sporu jest niższa niż 500 zł, projektowana zmiana umożliwi przyznanie wynagrodzenia kuratorowi ustanowionemu dla strony w wysokości nie niższej niż 60 zł. Wydaje się, że taka kwota, w sprawach o niskiej wartości przedmiotu sporu, czy też o nieskomplikowanym stanie faktycznym, gwarantuje kuratorowi należyte wynagrodzenie za podjęte czynności procesowe. Nie można bowiem wymagać od kuratora, by w sprawach tych satysfakcjonowała go symboliczna należność, tzn. 36 zł (40 % z 90 zł).

Jednocześnie, poprzez dodanie ust. 4 w § 1 rozporządzenia, tworzy się podstawę prawną do przyznania kuratorowi wynagrodzenia w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy w kwocie wyższej niż określona w § 1 ust. 1, a nieprzekraczającej stawek minimalnych przewidzianych w przepisach określających opłaty za czynności adwokackie (odpowiednio radców prawnych).

Zgodnie z projektowanym § 1 ust. 4 rozporządzenia, ustalając wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy kuratora, wartość przedmiotu sporu, a także stopień zawilości sprawy.

Projektowany § 2 rozporządzenia zawiera przepis przejściowy stanowiący, że w sprawach cywilnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, do wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony przed tym dniem, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu dotychczasowym. Projektowane rozwiązanie pozwoli na przyznanie kuratorom wynagrodzenia według przepisów obowiązujących w dacie ich ustanawiania, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Z wyrażonej bowiem w art. 2 Konstytucji RP zasady państwa prawnego wynika konieczność ochrony praw nabytych, gdy zostały spełnione wszystkie przesłanki ustawowe nabycia tych praw pod rządami danego aktu prawnego, bez względu na wejście w życie aktu późniejszego. Z tych względów, uprawnienie do uzyskania przez kuratora wynagrodzenia w określonej wysokości (obowiązującej w dacie jego ustanawiania) za okresy przyszłe, powinno być objęte konstytucyjną gwarancją jego niezmienności, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Projektowany przepis § 3 określa, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowane zmiany nie powinny stanowić istotnego wpływu na działalność sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej i nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, o których mowa w § 27 ust. 4 *uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów* (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204 oraz z 2018 r. poz. 114).

Projekt nie zawiera norm technicznych i nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239 poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65 poz. 597).

Stosownie do art. 5 *ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marcin Warchoń - Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Agata Oklej - Starszy Specjalista; tel.: 022 52 12 267</p>	<p>Data sporządzenia 16.01.2018 r.</p> <p>Źródło: inne</p> <p>Nr w wykazie prac: B 358</p>
--	---

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przedstawiony projekt wprowadza zmiany do *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1476), zwanego dalej „rozporządzeniem”, wydanego na podstawie art. 9 pkt 3 *ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 300).

Projektowane propozycje zmian są niezbędne, przede wszystkim z uwagi na potrzebę uwzględnienia w regulacji określającej wysokość przyznawanego kuratorowi wynagrodzenia, nakładu jego pracy oraz efektów osiągniętych w postępowaniu sądowym.

Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, zwanego dalej „kuratorem”, nie może przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie, a w przypadku, gdy kuratorem jest radca prawny - przepisami określającymi opłaty za czynności radców prawnych.

Stawki minimalne opłat za czynności adwokackie (zwane stawkami minimalnymi) określone są w *rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800, z 2016 r. poz. 1668 oraz z 2017 r. poz. 1797).

Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia minimalne opłaty za czynności adwokackie są zależne od wartości przedmiotu sporu i wynoszą:

- wartość przedmiotu sporu do 500 – 90 zł;
- wartość przedmiotu sporu powyżej 500 zł do 1500 zł – 270 zł;
- wartość przedmiotu sporu powyżej 1500 zł do 5000 zł – 900 zł;
- wartość przedmiotu sporu powyżej 5000 zł do 10 000 zł – 1800 zł;
- wartość przedmiotu sporu powyżej 10 000 zł do 50 000 zł – 3600 zł;
- wartość przedmiotu sporu powyżej 50 000 zł do 200 000 zł – 5400 zł;
- wartość przedmiotu sporu powyżej 200 000 zł do 2 000 000 zł – 10 800 zł;
- wartość przedmiotu sporu powyżej 2 000 000 zł do 5 000 000 zł – 15 000 zł;
- wartość przedmiotu sporu powyżej 5 000 000 zł – 25 000 zł.

Powyższe kwoty nie dotyczą spraw rozpoznawanych w postępowaniu upominawczym, elektronicznym postępowaniu upominawczym, postępowaniu nakazowym oraz europejskim postępowaniu nakazowym (§ 3 ust. 1 tego rozporządzenia).

Stawki minimalne za czynności radców prawnych zostały uregulowane w *rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804, z 2016 r. poz. 1667 oraz z 2017 r. poz. 1799).

Praktyka sądów w zakresie wyznaczania kuratorów wskazuje, że najczęściej na tę funkcję wyznaczani są adwokaci lub radcowie prawni, ewentualnie aplikanci adwokaccy lub aplikanci radcowscy. Zdarzają się także przypadki, że w niektórych sądach wyznaczani są również sekretarze sądowi. Biorąc pod uwagę fakt, że w sądach rejonowych w wydziałach gospodarczych i cywilnych przeważająca ilość sporów dotyczy spraw o wartości przedmiotu sporu od 10 000 zł do 50 000 zł, to - co do zasady - kuratorowi przyznawane jest wynagrodzenie w kwocie 3 600 zł. Należy zauważyć, że nie znajduje uzasadnienia sytuacja, gdy kurator - którego nakład pracy ogranicza się jedynie do odebrania zawiadomienia o terminie posiedzenia, często jednokrotnego stawiennictwa na rozprawie, na której zajmował stanowisko procesowe domagając się oddalenia powództwa - ma możliwość uzyskania wynagrodzenia w kwocie 3 600 zł. Wydaje się, że wynagrodzenie kuratora określone w takiej wysokości w żaden sposób nie odpowiada nakładowi pracy i wywołuje uzasadnione wątpliwości w odbiorze społecznym.

Analizując konieczność wprowadzenia zmian w przepisach określających wysokość wynagrodzenia kuratora, należy również zwrócić uwagę na fakt, że obecna regulacja rozporządzenia jedynie pozornie wydaje się wystarczająca. Dokonując wykładni zarówno logicznej, jak i gramatycznej przepisów § 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia należy stwierdzić, że wskazują one jedynie górną granicę wysokości ustalanego wynagrodzenia.

W związku z powyższym, nic nie stoi na przeszkodzie, by sąd przyznawał wynagrodzenie kuratorowi w wysokości 50 % bądź 25 % ww. stawek minimalnych. Praktyka wskazuje jednak, że najczęściej dochodzi w takich przypadkach do automatycznego zastosowania stawek wynagrodzenia określonych w przepisach wyżej przywołanych rozporządzeń w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz w sprawie opłat za czynności radców prawnych, które - paradoksalnie - na użytek omawianego rozporządzenia, stanowią stawki maksymalne wynagrodzenia kuratora.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie przewiduje racjonalne obniżenie wysokości maksymalnego wynagrodzenia kuratorów do 40 % stawek minimalnych, o których mowa w pkt 1. W opinii projektodawcy tak określony próg procentowy w zadowalającym stopniu pozwoli uniknąć określenia wynagrodzenia kuratora w sposób rażąco nieadekwatny do nakładu jego pracy i stopnia zawiłości sprawy. W przypadku postępowania sądowego, w którym wartość przedmiotu sporu wynosić będzie 12 000,00 zł, wynagrodzenie kuratora nie będzie mogło przekroczyć kwoty 1 440,00 zł. Powyższa kwota, jakkolwiek wysoka, nie będzie traktowana w odbiorze ogólnospołecznym jako znacząco wygórowana.

Z drugiej strony należy pamiętać, aby ingerencja w obowiązujące przepisy dotyczące ustalenia wysokości wynagrodzenia kuratora w sprawach niewymagających przeprowadzenia rozprawy nie stanowiła swego rodzaju bariery negatywnej, czynnika zniechęcającego do podejmowania się przez radców prawnych, adwokatów, jak i również aplikantów (adwokackich, radcowskich) obowiązku działania w charakterze kuratora procesowego. W celu zapobieżenia takiemu niepożądanemu zjawisku, w przypadku tych spraw, w których wartość przedmiotu jest niższa niż 500 zł, projektowana zmiana umożliwi przyznanie kuratorowi ustanowionemu dla strony wynagrodzenia w wysokości nie niższej niż 60 zł. Wydaje się, że taka kwota, w sprawach o niskiej wartości przedmiotu sporu czy też o nieskomplikowanym stanie faktycznym, gwarantuje kuratorowi należyte wynagrodzenie za podjęte czynności procesowe. Nie można bowiem wymagać od kuratora, by w sprawach tych satysfakcjonowała go symboliczna należność, tzn. 36 zł (40 % z 90 zł).

Jednocześnie, poprzez dodanie ust. 4 w § 1 rozporządzenia, tworzy się podstawę prawną do przyznania kuratorowi wynagrodzenia w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy w kwocie wyższej niż określona w § 1 ust. 1, a nieprzekraczającej stawek minimalnych przewidzianych w przepisach określających opłaty za czynności adwokackie (odpowiednio radców prawnych). Zgodnie z projektowanym rozwiązaniem, ustalając wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy kuratora, wartość przedmiotu sporu, a także stopień zawiłości sprawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na szczegółowość projektowanych rozwiązań odstępiono od porównań międzynarodowych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Adwokaci lub radcowie prawni, ewentualnie aplikanci adwokaccy lub aplikanci radcowscy ustanawiani jako kuratorzy dla strony w sprawie cywilnej	11 156 620 - liczba spraw cywilnych, rodzinnych, gospodarczych oraz spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych w sądach powszechnych w 2016 r. Brak szczegółowych danych w zakresie liczby kuratorów ustanawianych w tych kategoriach spraw.	Ministerstwo Sprawiedliwości	Obniżenie wysokości maksymalnego wynagrodzenia kuratorów do 40 % stawek minimalnych określonych dla postępowania cywilnego (kwoty nie dotyczą spraw rozpoznawanych w postępowaniu upominawczym, elektronicznym postępowaniu upominawczym, postępowaniu nakazowym oraz europejskim postępowaniu nakazowym). Zagwarantowanie kuratorowi ustanowionemu dla strony wynagrodzenia w kwocie nie niższej niż 60 zł, jak również stworzenie podstawy prawnej do ustalenia wynagrodzenia w wysokości wyższej niż określona w § 1 ust. 1 rozporządzenia.
Strony postępowań cywilnych w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego	11 156 620 - liczba spraw cywilnych, rodzinnych, gospodarczych oraz spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych w sądach powszechnych w 2016 r.	Ministerstwo Sprawiedliwości	Obniżenie kosztów sądowych.

pozostałe jednostki (oddzielnie)																				
Saldo ogółem																				
budżet państwa																				
JST																				
pozostałe jednostki (oddzielnie)																				

Źródła finansowania	<p>Projektowana regulacja nie wpłynie na zwiększenie wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.</p> <p>Ustanowienie kuratora na podstawie art. 69 k.p.c. może nastąpić na wniosek strony mającej zamiar dokonania czynności niecierpiącej zwłoki względem strony pozbawionej zdolności procesowej. Strona wnosząca o ustanowienie kuratora zobowiązana jest uiścić zaliczkę na pokrycie tego wydatku w wysokości i w terminie określonym przez sąd (art. 130⁴ § 1 k.p.c.). Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 300), wynagrodzenie przysługujące kuratorowi stanowi wydatek zaliczany do kosztów sądowych.</p> <p>W tym kontekście, nie bez znaczenia pozostaje fakt, że odstępstwo od reguły wyznaczenia kuratora na wniosek strony przewiduje uchwalona przez Sejm w dniu 26 stycznia 2018 r. ustawa o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2067). Zgodnie z nowym brzmieniem art. 69 k.p.c., dla osoby prawnej sąd orzekający będzie mógł ustanowić kuratora z urzędu. Wyznaczając takiego kuratora, sąd będzie musiał zabezpieczyć ze Skarbu Państwa, co najmniej tymczasowo środki na pokrycie jego wynagrodzenia. W tym kontekście, należy przyjąć, że proponowana zmiana rozporządzenia w znacznym stopniu przyczyni się do zabezpieczenia fiskalnych interesów Skarbu Państwa poprzez wyeliminowanie sytuacji przyznawania „wygórowanych” wynagrodzeń dla kuratorów sądowych.</p> <p>Jednocześnie, wskazać należy, że na obecnym etapie nie są dostępne dane niezbędne do oszacowania, chociażby w przybliżeniu, skutków finansowych projektowanych rozwiązań.</p>
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki						
		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2017 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>W przypadku ewentualnego zmniejszenia dochodów kuratorów będących adwokatami lub radcami prawnymi należy wskazać na pośredni wpływ na funkcjonowanie kancelarii adwokackich i radcowskich.</p> <p>Jednocześnie zwraca się uwagę, iż wobec możliwości prowadzenia działalności w dosyć szerokim zakresie przez kancelarie adwokackie i radcowskie, przewidywane obniżenie wysokości maksymalnego wynagrodzenia kuratorów do 40 % stawek minimalnych, określonych dla postępowania cywilnego, nie powinno stanowić istotnego zmniejszenia wpływów finansowych tych podmiotów gospodarki.</p>						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa							

	domowe	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane zmiany mogą przyczynić się do obniżenia kosztów sądowych dla stron postępowań, jak również do potencjalnego zmniejszenia dochodów adwokatów lub radców prawnych, ewentualnie aplikantów adwokackich lub aplikantów radcowskich ustanawianych jako kuratorów dla strony w sprawach cywilnych (niepoliczalne).	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz: Nie dotyczy.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane rozwiązania nie wpłyną na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu na pozostałe analizowane obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Przewiduje się wejście w życie projektowanych rozwiązań po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Stawki wynagrodzeń i zwrotów wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, jak również adwokatów i radców prawnych są monitorowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości na bieżąco. Nie przewiduje się odrębnej ewaluacji przedmiotowego projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
-		

